

XII. XORAZM VILOYATINING DOIMIY AHOLISI

2024- yil 1- yanvar holatiga, dastlabki ma'lumotlar

Xorazm viloyatining doimiy aholisi soni 2024- yilning 1-yanvar holatiga **1995,6** ming kishini tashkil etib, yil boshiga nisbatan **37,5** ming kishiga yoki **1,9 %**ga ko‘paydi. Jumladan, shahar aholisi soni **659,8** ming kishini (jami aholi sonidagi ulushi **33,1 %**), qishloq aholisi soni **1 335,8** ming kishi (**66,9 %**)ni tashkil etdi.

Doimiy aholi soni

1 995,6 ming
kishi

Tabiiy o‘sish

+39,3 ming
kishi

Doimiy aholining yashash joyi bo‘yicha taqsimlanishi

Shahar

33,1 %

Qishloq

66,9 %

Doimiy aholining yashash joyining yillar bo‘yicha taqsimlanishi

Xorazm viloyati bo'yicha asosiy demografik ko'rsatkichlar

2023- yil yanvar-dekabr

Yosh guruhlari bo'yicha aholi soni

2024- yil 1- yanvar holatiga

Mehnatga layoqatli yoshdan kattalar

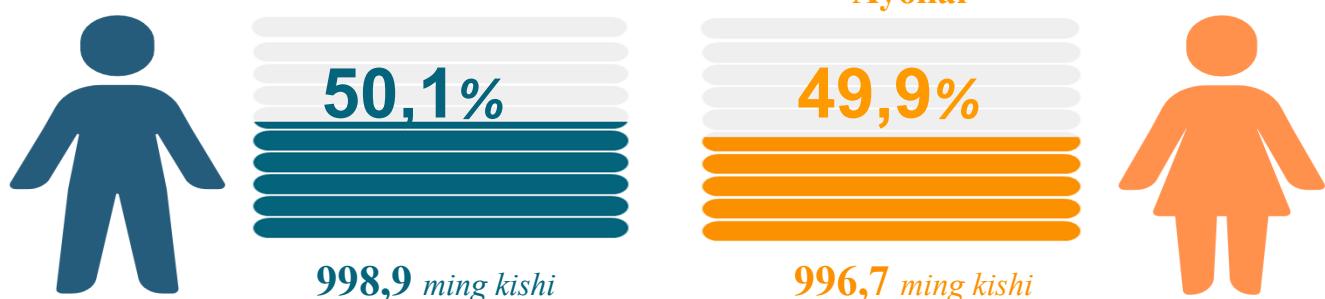
2024- yil 1- yanvar holatiga ko'ra, viloyat doimiy aholisi sonining 31,0 % i mehnatga layoqatli yoshdan kichiklar, 58,5 % i mehnatga layoqatli yoshdagilar va 10,5 % i mehnatga layoqatli yoshdan kattalar hissasiga to'g'ri kelmoqda.

Doimiy aholi sonining taqsimlanishi

2024- yil 1- yanvar holatiga

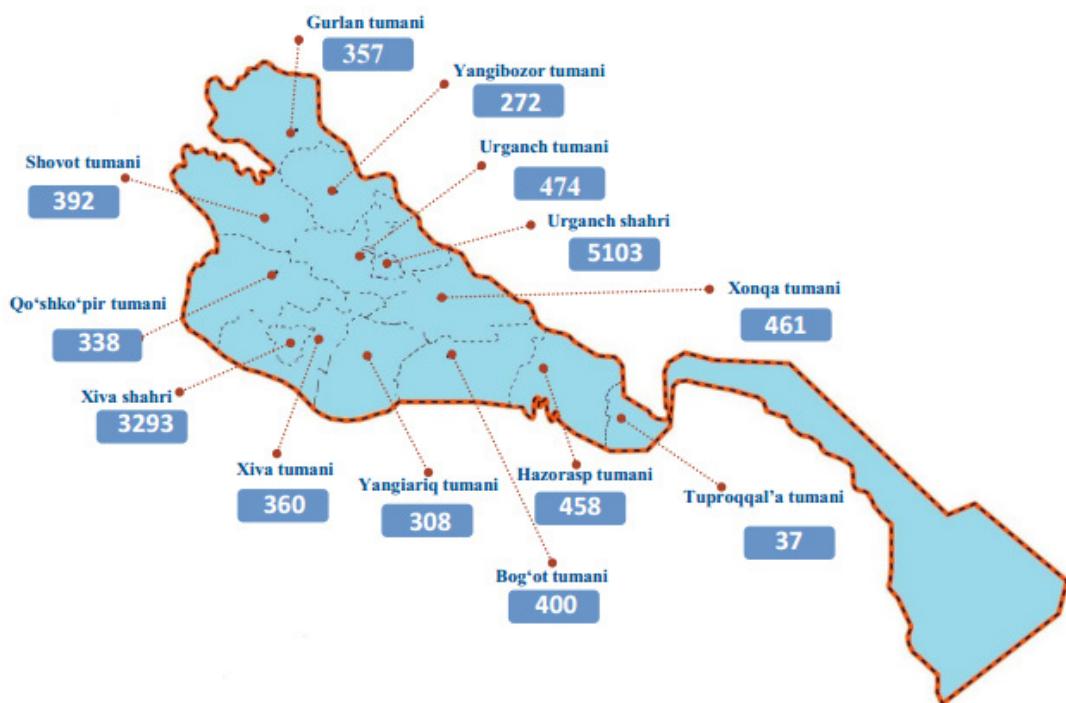
Erkaklar

Ayollar

Xorazm viloyati bo'yicha aholi zichligi

2024- yil 1- yanvar holatiga, 1 kv.km.ga to'g'ri keladigan aholi soni, kishi

Viloyatda 2024- yil 1- yanvar holatiga 1 kvadrat kilometrga o'rtacha **330** kishi to'g'ri kelgan. Bu esa o'tgan yilning mos davriga nisbatan solishtirilganda 6 kishiga ortgan (2022- yilda 1 kv.km.ga 324 kishi).

Shahar va tumanlar bo'yicha qaraydigan bo'lsak, aholi zichliginig eng yuqori ko'rsatkichi Urganch shahrida **5103** kishi, Xiva shahrida **3293** kishi, Urganch tumanida **474** kishi, Hazorasp tumanida **458** kishi, Xonqa tumanida **461** kishini tashkil etgan bo'lsa, eng past ko'rsatkichlar Tuproqqa'l'a tumanida **37** kishi, Yangibozor tumanida **272** kishi, Yangiariq tumanida **308** kishi, Qo'shko'pir tumanida **338** kishini tashkil etgan.

Doimiy aholi sonining shahar va tumanlar bo‘yicha taqsimlanishi
2024- yil 1-yanvar holatiga

Shahar va tumanlar nomi	2022- yil	2023- yil	O‘sish sur’ati, % da
Viloyat bo‘yicha	1958,1	1 995,6	101,9
shaharlar :			
Urganch sh.	149,9	153,1	102,1
Xiva sh.	97,0	98,8	101,9
tumanlar:			
Bog‘ot	172,6	176,1	102,0
Gurlan	154,5	157,2	101,7
Qo‘shko‘pir	178,9	182,3	101,9
Urganch	209,2	213,5	102,1
Hazorasp	202,2	206,0	101,9
Tuproqqał'a	57,9	59,3	102,4
Xonqa	194,9	198,4	101,8
Xiva	152,1	154,8	101,8
Shovot	177,1	180,4	101,9
Yangiariq	120,9	123,2	101,9
Yangibozor	90,9	92,5	101,8

Xorazm viloyati shahar va tumanlari kesimida 2024- yil 1- yanvar holatiga eng ko‘p aholining o‘sish surati Tuproqqał'a tumanida 2,4 foizga, Urganch shahri va Urganch tumanida 2,1 foizga , Bog‘ot tumanida 2,0 foizga kuzatilgan.

QAYD ETILGAN TUG'ILISHLAR

Hududlar kesimida tug'ilganlar soni va koeffitsiyenti, kishi

Urganch sh.	4559	30,1%
Xiva sh.	2485	25,4%
Bog'ot	4456	25,0%
Gurlan	3656	23,5%
Qo'shko'pir	4410	24,4%
Urganch	4638	21,9%
Hazorasp	5358	26,3%
Tuproqqa'l'a	1392	23,7%
Xonqa	4565	23,2%
Xiva	3517	22,9%
Shovot	4340	24,3%
Yangiariq	2810	23,0%
Yangibozor	2115	23,1%

Shahar va tumanlar kesimida tug'ilshlar soni

2023-yil yanvar-dekabr, kishi

2023- yil yanvar-dekabr oylarida **48,3** ming nafar bola tug'ilganligi qayd etilgan bo'lib, mos ravishda 1000 aholiga nisbatan tug'ilish koeffitsiyenti **24,4** promilleni tashkil etdi hamda bu ko'rsatkich 2022- yilga nisbatan **1,3** promillega oshganligi kuzatildi (2022- yilda **23,1** promilleni tashkil etgan).

O'limlar soni

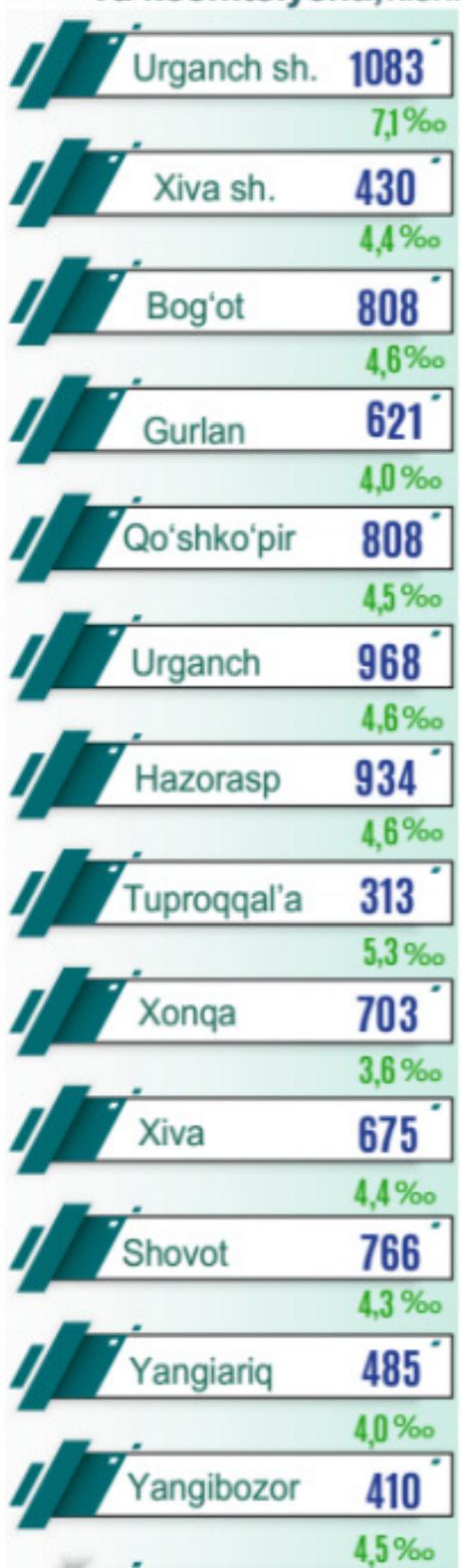

Hududlar kesimida o'limlar
soni va koeffitsiyenti, kishi

Shahar va tumanlar kesimida vafot etganlar soni

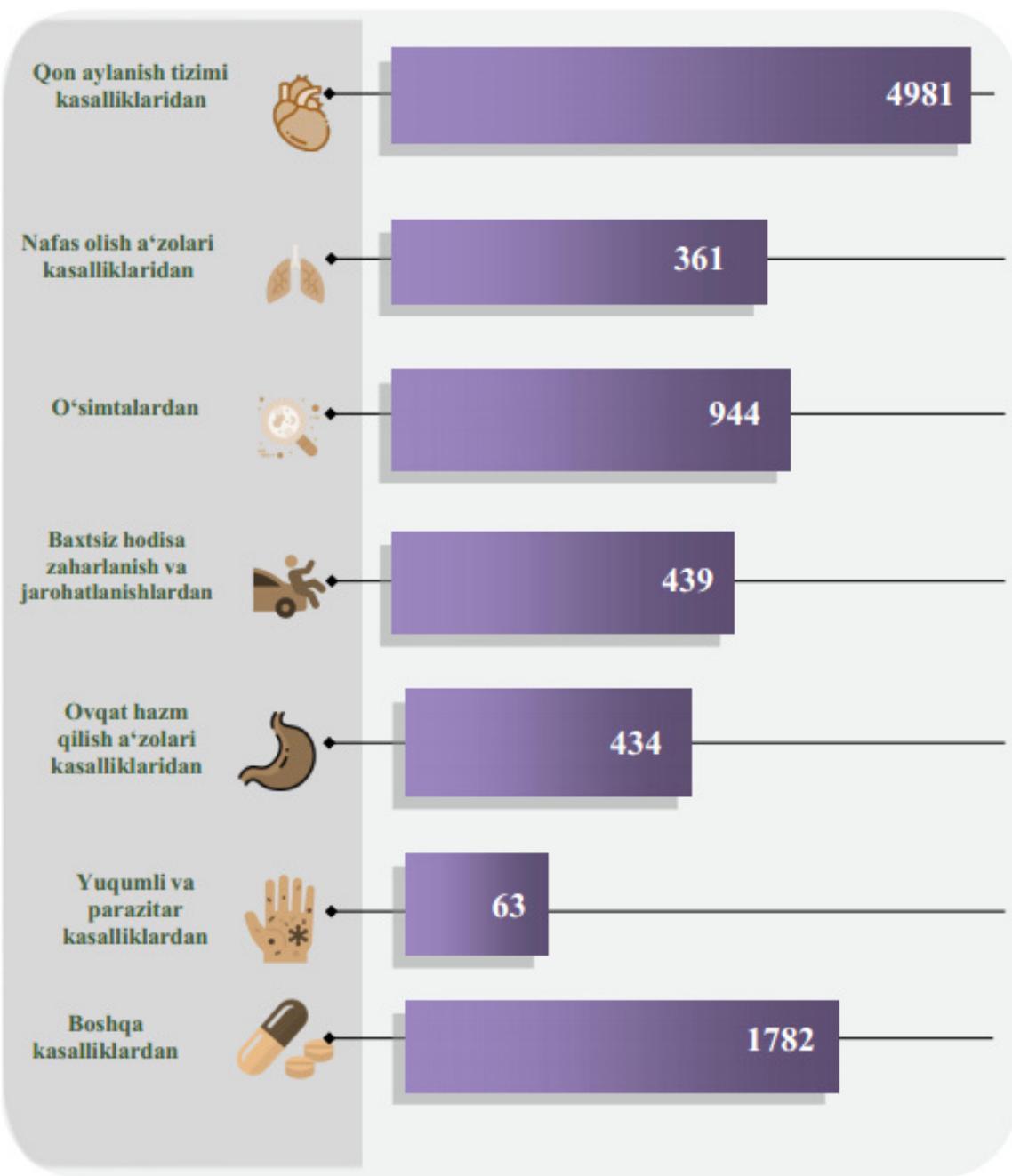
2023-yil yanvar-dekabr, kishi

2023- yilning yanvar-dekabr oyalarida **9,0** mingta o'lim qayd etilgan bo'lib, har 1000 aholiga o'lim koeffitsiyenti **4,6** promille tashkil etgan hamda 2022- yilga nisbatan **0,3** promillega kamayganligi kuzatildi (2022- yilning yanvar-dekabr oyalarida **4,9** promille bo'lgan).

O‘limning asosiy sabablar bo‘yicha taqsimlanishi

2023- yil yanvar-dekabr, kishi

2023- yilning yanvar-dekabr oylarida qayd etilgan o‘lim holatining 61,2 %i – qon aylanish tizimi kasalliklaridan, 10,0 %i – o’simtalardan, 3,9 %i – nafas olish a’zolari kasalliklaridan, 5,4 %i – baxtsiz hodisa, zaharlanish va jarohatlanishlardan, 4,1 %i – ovqat hazm qilish a’zolari kasalliklaridan, 0,9 %i – yuqumli va parazitar kasalliklardan, 14,5 %i boshqa kasalliklardan vafot etganlar.

QAYD ETILGAN NIKOHLAR

Hududlar kesimida nikohlar soni va koeffitsiyenti, birlik

Shahar va tumanlar kesimida nikohlar soni va koeffitsiyenti
2023- yil yanvar-dekabr, birlik

2023- yilning yanvar-dekabr oylarida **16,4** mingta nikoh qayd etilgan bo'lib, har 1000 aholiga nikoh koeffitsiyenti **8,3** promille tashkil etgan hamda 2022- yilga nisbatan **0,3** promillega kamayganligi kuzatildi (2022-yilning yanvar - dekabr oylarida **8,6** promille bo'lgan).

NIKHDAN AJRALISHLAR

Yillar kesimida soni

Hududlar kesimida nikhdan ajralishlar soni va koeffitsiyenti, birlik

Urganch sh.

318

2,1‰

Xiva sh.

120

1,2‰

Bog'ot

152

0,9‰

Gurlan

174

1,1‰

Qo'shko'pir

188

1,0‰

Urganch

267

1,3‰

Hazorasp

247

1,2‰

Tuproqqa'l'a

86

1,5‰

Xonqa

198

1,0‰

Xiva

117

0,8‰

Shovot

203

1,1‰

Yangiariq

144

1,2‰

Yangibozor

108

1,2‰

Nikhdan ajralishlar soni va koeffitsiyenti

2023-yil yanvar-dekabr, birlik

2023- yil yanvar-dekabr oylarida 2,3 mingta nikhdan ajralishlar qayd etilgan bo'lib, har 1000 aholiga nikhdan ajralishlar koeffitsiyenti 1,2 promilleni tashkil etgan hamda 2022- yilga nisbatan 0,1 promillega oshganligi kuzatildi (2022- yil yanvar-dekabr oylarida 1,1 promille bo'lgan).

AHOLI MIGRATSIYASI

(Doimiy yashash maqsadida ko‘chib kelganlar va ko‘chib ketganlar)

2023- yil yanvar-dekabr oylarida viloyat bo‘yicha doimiy yashash maqsadida ko‘chib kelganlar jami soni 7 871 kishini tashkil etdi.

Doimiy yashash maqsadida ko‘chib ketganlar soni jami 9 679 kishini, migratsiya saldosi minus 1 808 kishini tashkil etdi. (2022- yil yanvar-dekabr oylarida minus 1 546 kishini tashkil etgan).

Shahar va tumanlar bo‘yicha ko‘chib kelganlar va ko‘chib ketganlar soni

(kishisi)

	2022 - yil yanvar- dekabr			2023- yil yanvar- dekabr		
	Ko‘chib kelganlar	Ko‘chib ketganlar	Migratsiya saldosi	Ko‘chib kelganlar	Ko‘chib ketganlar	Migratsiya saldosi
Viloyat bo‘yicha:	6685	8231	-1546	7871	9679	-1808
shaharlar:						
Urganch sh.	1761	1843	-82	2152	2446	-294
Xiva sh.	351	450	-99	448	638	-190
tumanlar:						
Bog‘ot	173	312	-139	186	347	-161
Gurlan	174	384	-210	189	481	-292
Qo‘siko‘pir	267	594	-327	258	539	-281
Urganch	1712	1225	487	2110	1504	606
Hazorasp	235	961	-726	295	931	-636
Tuproqqał'a	635	313	322	681	382	299
Xonqa	195	519	-324	210	580	-370
Xiva	380	574	-194	546	627	-81
Shovot	239	474	-235	255	539	-284
Yangiariq	338	326	12	319	365	-46
Yangibozor	225	256	-31	222	300	-78

KO'CHIB KELGANLAR

Yillar kesimida soni

Ko'chib kelganlar soni va koeffitsiyenti, kishi

Urganch sh.

2152

16,2

448

4,6

Xiva sh.

Bog'ot

186

Gurlan

189

1,2

Qo'shko'pir

258

2110

10,0

Urganch

Hazorasp

295

681

11,6

Tuproqqa'l'a.

Xonqa

210

546

3,6

Xiva.

Shovot

255

319

2,6

Yangiariq

Yangibozor

222

1,1

Ko'chib kelganlar soni va koeffitsiyenti

2023-yil yanvar-dekabr, kishi

2023-yilning yanvar-dekabr oylarida 7 871 ta ko'chib kelganlar qayd etilgan bo'lib, har

1000 aholiga ko'chib kelish koeffitsiyenti 4,0 promilleni tashkil etgan hamda 2022-yilga nisbatan 0,6 promillega ko'payganligi kuzatildi (2022-yilning yanvar-dekabr oylarida 3,4 promille bo'lgan).

KO'CHIB KETGANLAR

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Ko'chib ketganlar soni va koeffitsiyenti, kishi

2446	Urganch sh.
638	Xiva sh.
347	Bog'ot
481	Gurlana
539	Qo'shko'pir
1504	Urganch
931	Hazorasp
382	Tuproqqa'l'a
580	Xonqa
627	Xiva
539	Shovot
365	Yangiariq
300	Yangibozor

**Ko'chib ketganlar soni va koeffitsiyenti
2023-yil yanvar-dekabr kishi**

erkaklar	ayollar
1061	Urganch sh. 1385
269	Xiva sh. 369
117	Bog'ot 230
176	Gurlan 305
198	Qo'shko'pir 341
525	Urganch 979
400	Hazorasp 531
132	Tuproqqa'l'a 250
193	Xonqa 387
210	Xiva 417
199	Shovot 340
115	Yangiariq 250
74	Yangibozor 226

2023- yilning yanvar-dekabr oylarida 9 679 ta ko'chib ketganlar qayd etilgan bo'lib, har 1 000 aholiga ko'chib ketish koeffitsiyenti 4,9 promille tashkil etgan hamda 2022- yilga nisbatan 0,7 promillega ko'payganligi kuzatildi (2022- yilning yanvar-dekabr oylarida 4,2 promille bo'lgan).

Demografik ko‘rsatkichlarga izohlar

Doimiy aholi – ro‘yxatdan o‘tkazilayotgan vaqtida muayyan aholi punkti yoki hududda doimiy istiqomat qilayotgan aholidan iborat bo‘lib, bunga ushbu hududda doimiy ro‘yxatda turib, lekin vaqtincha yashamaydigan aholi ham kiritiladi.

Shahar aholisi – shahar hududlarida, ya’ni me’yoriy hujjatlar bilan shaharlar, shaharchalar sifatida belgilangan aholi punktlarida istiqomat qiluvchi aholi.

Qishloq aholisi – shaharlar va shaharchalar toifasiga kiritilmagan hududlarda – qishloq joylarda (ovullar, qishloqlar va boshqalar) istiqomat qiluvchi aholi.

Doimiy aholi sonini baholash – oxirgi aholini ro‘yxatga olish ma’lumotlari asosida hisoblanib, unga har yili tug‘ilganlar va muayyan hududga ko‘chib kelganlar soni qo‘silib, o‘lganlar va muayyan hududdan ko‘chib ketganlar soni ayrıladı.

Tug‘ilish – tug‘ilish jarayonlarining sodir bo‘lishi va boshqa xususiyatlarini tavsiflovchi ko‘rsatkich.

O‘lim sabablari – o‘limga yoki uning sodir bo‘lishiga ta’sir etgan kasalliklar, patologik holatlar va jarohatlar, shuningdek, o‘lim bilan yakun topgan jarohatga sabab bo‘lgan baxtsiz hodisa va zo‘ravonlik holatlari.

Nikoh – erkak va ayol o‘rtasidagi, ularning bir-birlariga va farzandlariga nisbatan huquq va majburiyatlarini belgilab beradigan o‘zaro munosabatlari shakli. Er va xotin o‘rtasidagi yuridik munosabatlari fuqarolik holati dalolatnomalarini yozish (FHDYO) organlarida nikohlarini ro‘yxatdan o‘tkazish natijasida o‘rnataladi.

Nikohdan ajralish (nikohni bekor qilish) – er-xotinlarning hayoti davomida, tomonlar uchun qayta nikoh huquqini beruvchi, nikohlarning to‘liq yuridik to‘xtatilishi, nikoh FHDYO yoki sud organlarida ajralishni ro‘yxatdan o‘tkazilganidan so‘ng bekor qilingan hisoblanadi.

Ko‘chib kelganlar soni – ko‘chib kelganlarning absolyut miqdori, ya’ni muayyan hududga uning tashqarisidan ko‘chib kelganlardan iborat. Ichki ishlardan organlari tomonidan aholini yashash joyi bo‘yicha ro‘yxatga olishda tuziladigan statistik hisobga olish so‘rovnomalarini qayta ishslash natijasida ko‘chib kelish.

Ko‘chib ketganlar soni – ko‘chib ketganlarning absolyut miqdori, ya’ni muayyan hududga uning tashqarisidan ko‘chib ketganlardan iborat. Ichki ishlardan organlari tomonidan aholini yashash joyi bo‘yicha ro‘yxatga olishda tuziladigan statistik hisobga olish so‘rovnomalarini qayta ishslash natijasida ko‘chib ketish.

Aholining migratsion o‘sishi (farqi) – hisobot davrida ko‘chib kelganlar va ko‘chib ketganlar soni o‘rtasidagi farqning absolyut miqdori.